

EESTI POLITSEILEHT

Administratiiv-õigusline aegkiri.

Nr. 5 (163)

31. jaanuaril 1925 a.

V. aastakäik.

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.
 Tellimise hind: aastas . . . . . Mk. 1000.—
                   poolaastas . . . . . „ 500.—
                   veerandaastas . . . . . „ 250.—
 Siseministeeriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:
                   aastas . . . . . Mk. 800.—
                   poolaastas . . . . . „ 400.—
                   veerandaastas . . . . . „ 200.—
 Üksik number maksab Mk. 25.—
 Tellimised — järgmise kuu esimesest päevast.

Avatud k. 1/29—1/23. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1.
 Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 103.
 Kuulutuste hind:
 1/1 lehek. Mk. 4000.—   1/4 lehek. Mk. 1000.—
 1/2   „   2000.—   1/8   „   500.—
 1/3   „   1350.—   1/16 „   250.—
 Tunnistuste kaotuste kuulutused Mk. 100.—
 Lehe eesküljel 750/o, tekstis 100/o kallim.
 Adressi muutmise 10 mk.
 Address kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338.
 Jooksev arve Eesti panga Tall. osak. nr. 543.

Sisu: 1) Rahvusvaheline kriminaalpolitsei häälekandja. 2) A. Liit, Kuritegude jälgimine. 3) Politsei peavalitsuse ülema abid. 4) Korrapidamisest pidudel ja koosolekutel. 5) Käesidemega politsei. 6) Ametlik osa. 7) Väljamaalt. 8) Kuulutused.

Rahvusvaheline kriminaalpolitsei häälekandja.

Läinud aastal otsustas praegu Viinis asuv rahvusvaheline (kriminaal-politseiline) komisjon võimalikult pea rahvusvahelise häälekandja väljaandmisele asuda. Novembrikuul 1924 a. ilmus aegkirja proovinummer ja 15. jaanuaril s. a. lehe esimene number. Väljaandjaks on, nagu öeldud, omal ajal kõikide suuremate Euroopa riikide politsei esitajate poolt ellukutsutud rahvusvaheline (kriminaal-politseiline) komisjon, toimetajaks Viini nõunik Dr. Oskar Dressler, talituse ja toimetuse asukohaks Viini politseidirektsioon (Wien, I. Schottenring 11). Aegkiri ilmub 2 korda kuus, aastane tellimishind on 55 Šhveitsi franki — võrdlemisi suur summa; kuid loodetakse seda hinda tulevikus alandada, kui leht poolehoidu leiab ja saab suuremal arvul tellitud. Esialgul ilmuvad kõik offitsiaalsed teadaanded, tagaotsitavate kuritegijate tundemärkide kirjeldused jne. neljas komisjoni poolt ametlikuks läbikäimiseks

vastuvõetud keeles: Saksa, Prantsuse, Inglise ja Itaalia keeles, kuna üksikud teaduslikud artiklid autori poolt tarvitatud keeles ilmuvad. (Nii leiame näituseks, juba esimestes numbrites kirjatükke Tšehi, Saksa, Prantsuse, Itaalia ja Rumeenia keeles.) Aegkirja nimetus on „Internationale öffentliche Sicherheit“ („Sûreté publique internationale“ jne.).

Kui mineval aastal otsusele jõuti, et sarnane rahvusvaheline (kriminaal-politsei) häälekandja välja antud peab saama, siis mindi kõige pealt sellest põhimõttest välja, et üksikute riikide politseiorgaane, kelle ülesandeks on kriminaal-kuritegijate jälgimine, tuleb üksteisele lähemale viia, et meie ajal, kus tänu arenenud tehnikale, mis kõige pealt liikumisabinõude suhtes politseile ja samuti kuritegijatele tähtis, kuritegevuse vastu võitlemine ikka raskemaks ja raskemaks muutub, tuleb kindel side üksikute politseiasutuste vahel luua.

Sarnane kindel ja kiire side on vaja kuritegijate jälgimisel, sama on teostatav aga kahjulks ainult teatava aja jooksul. Side loomisega ja kõvendamisega ühelt poolt ja kuritegijate tundemärkide kirjelduse, näopiltide, näpujälgede jne. avaldamisega teiselt poolt loodab uus aegkiri edusammu teha teel kuritegevuse vastu edukalt võitlemisel.

Muidugi ei tohi aga rahvusvaheline kriminaal-politseilise ametlik häälekandja sealjuures üksikute riikide iseäraldusi ära unustada ja kõige pealt vastavates riikides maksvaid seadusi ignoreerida ehk valitsuste ja ametasutuste nõusolekust ühe või teise küsimuse lahendamise viisi kohta mööda minna. Olgu aga riikide asutused üks kõik kuidas organiseeritud, maksu üksikutes maades mis tahes seadused — üks on kindel, et kõikide riikide vastavatel võimudel on ühine eesmärk: võitlus kuritegijatega, nende kahjurtuks tegemine. Arusaadavalt peab rahvusvaheline politseileht peatähelepanu pöörama rahvusvahelise kuritegevuse peale; viimase võimalikuks hävitamiseks on ju kriminaal-politseiline komisjon üldse asutatud; sellepärast ei ole, nagu esialgu näib, meile Eestis, kus mitmesugustel põhjustel internatsionaalsete kuritegijatega palju tege mist pole, sarnane suurejooneline politsei- de üteleilmne häälekandja tähtis. Kuid, kui

see suure üldtähtsusega külg meid esialgu ka võib olla väga ei huvita, tuleb teisest küljest silmas pidada, et aegkirjas ka küsimusi käsitatakse, mis meile tähtsad, nagu, näituseks, üldine kriminaal-politseilise korraldamine, tema koostöötamine välis-politseiga jne., s. o. küsimused, mis viimasel ajal eriti Saksamaal päevakorral, kus üksikutes osariikides kriminaal-politseilise ümberkorraldamine praegu käsil.

Mis nüüd üldse aegkirja sisusse puutub, siis tahetakse, nagu lehe toimetuse teatab, esimeses järjekorras avaldada:

1. Kriminaalpolitseilise komisjoni ametlikka teadaandeid;
2. kirjatükke, mis rahvusvahelise tähtsusega küsimusi käsitavad;
3. rahvusvaheliste kuritegijate tundemärkide kirjeldusi ja
4. kriminaal-politseilisi teadaandeid.

Selle täitmiseks palub aegkirja toimetuse kõige pealt kõiksuguseid teateid rahvusvaheliste kuritegijate kohta kriminaal-politseilisele komisjonile ehk aegkirja toimetusele saata. Muu seas on juba esimestes numbrites hulk tagaotsitavate kuritegijate näopiltisid avaldatud, samuti elu-lookirjeldusi jne. Kriminaal-politseile on uus aegkiri kahtlemata väga suure tähtsusega, ei ole tema ka huvituseta kõigile neile, kes üldse politsei alal töötavad.

Kuritegude jälgimine.

A. Liit.
(40. järg.)

Valeraha levitajate kartoteek.

Sellenimelise kartoteegi ülesandeks on valeraha valmistajate ja levitajate organisatsioonidesse kuuluvate isikute ilmutamine ja ühitlasi ülevaate muretsemine valeraha liikumise üle riigis. Kuni viimase ajani peeti meil valeraha levitajate kartoteeki kõikides krim.-pol. registratuurides; nüüd on aga uus korraldus avaldatud, mille järele üle riigi ainult üks seesugune kartoteek peetakse ja nimelt Tallinna krim.-politsei juures.

Kaartide kogumine. Iga politsei asutus ehk ametnik, kes protokolleerib valeraha levitamise juhtumise, seab levitamise pealt tabatud isiku kohta kindlaksmääratud vormi järele kaardi kokku ja saadab selle viivitamata Tallinna krim.-

politseile. Kaart sisaldab andmed levitaja täieliku nime, vanaduse, elukoha ja ameti kohta, samuti teated millal ja kus ta valeraha pakkus, kellele pakkus, kellelt ütleb raha saanud olevat, missugusel asjaoludel raha pakkus ning lõpuks äravõetud raha (-de) kirjeldus.

Registreerida tulevad nimelt kõik levitamise pealt tabatud isikud, selle peale vaatamata, kas levitamine teadlikult või teadmatuses sündis. Kui juurdlusega selgub, et üht ja sama raha mitu isikut üksteisele järgimööda edasi annud, tulevad kõik edasiandmisest osavõtnud isikud registreerida.

Kartoteegi korraldamine ja kasutamine. Kaardid hoitakse alal eraldi meeste- ja naisterahvaste kohta,

kindlas tähestiku järjekorras. Iga uus kaart tuleb viibimata oma kohale paigutada. Sedaviisi kogunevad juhtumisel, kui üks ja sama isik korduvalt levitamise pealt tabatud, kõik tema kohta valmistatud kaardid kartoteegis üksteise kõrvalle ja — seda viimast asjaolu peabki nüüd kartoteegi pidaja alati hoolega silmas pidama. Märkab kartoteegi pidaja uut kaarti kohale paigutades, et sama isiku kohta juba varemalt kaardid olemas, siis teatab ta eelmistes kaartides tähendatud levitamise juhtumistest viibimata sellele ametnikule, kes viimase levitamise juhtumise kohta juurdlust toimetab. Selle tõttu avaneb aga juurdlejal võimalus seesugust levitajat erilise tähelepanu alla võtta. Sellest järgnev kasu on käegakatsutav. Kartoteegi puudumisel võiks tragi levitaja järgimööda kas või kümnes kohas sisse kukkuda, s. o. levitamise pealt tabatud saada, ilma et politsei tema tõeliku tegutsemise kohta aimu saaks; pole ju kuigi raske sissekukkumise puhul etendada „tüssata-saanu“ osa, kes ise teadmatuses valeraha õige pähe vastu võtnud ja seesugusena ka edasi pakkunud. Kuid, nagu juba nägime, röövib kartoteek levitajalt seesugused mugavused.

Et ära hoida üleaurust kirjavahetust, teadustab Tallinna krim.-politsei väljastpoolt sissetulnud kaartide puhul saatjat ainult sel korral, kui kartoteegis küsimuse all oleva isiku kohta varemalt kaardid olemas. Vastasel korral mingisugust vastust kaardisaatjale sealt poolt ei järgne.

Kuu jooksul sissetulnud kaartide järele seab Tallinna krim.-politsei kuu lõpul kokku ülevaate valerahade liikumisest, millise vastavatele asutustele kätte saadab. Ülevaade seatakse kokku tabeli näol, iga valeraha tüübi kohta eraldi, milleks ära kasutab kaartidel leiduvaid valerahade kirjeldusi. Kui näit. kuu jooksul on levitatud 1000-margalisi paberrahasid, mis pärit mitmesugustest vabrikutest, siis valmistatakse iga vabriku saaduste kohta eraldi ülevaade. Ülevaates näitavad püstlahtrid levitamise kohta maakondade järele, horisontaal-lahtrid aga levitajate päritolu, samuti maakondade järele.

Ülevaated võimaldavad politsei juhtidele valerahade liikumist vastavalt silmas pidada ja edaspidiseid tähelepanekuid õigesse kohta juhtida. Eriti tähtis on see uute tüüpide turule ilmumise puhul. Lähemalt selle kartoteegi kohta võib leida

ka minu kirjutuses „E. Pol.“ 1922. a. nr. nr. 37—38, pealkirja all „Valeraha-tegijate ja laialilaotajate registreerimisest“.

Kaartide kokkuseadmisel pandagu veel tähele:

1. Et segadusi kartoteeki paigutamisel, isegi kaartide ümberkirjutamise vajadust ära hoida, kirjutatagu kaardid selge ja arusaadava käekirjaga.

2. Levitaja isik täpselt kindlaks teha, selleks kõiki võimalikke abinõusid kasutada. Onnestuks levitajal esineda vale nime all, kaotab tema registreerimine muidugi igasuguse tähenduse.

3. Levitatud valeraha tundemärgid täielikult ja täpselt üles anda. Kahjuks on väga mitmed politseinikud seni piirdunud ainult äravõetud valeraha kupüüri nimetamisega, paremal juhtumisel veel numbri juurelisamisega. Sellest on vähe. Vaja selgusele jõuda, mis poolest äravõetud valeraha just õigetest lahku läheb, näit. värv, joonistuse vead, paberi omadused, ning võrdlemise tagajärjed kaardile üles märkida.

3. Kaart viibimata ära saata. Samuti ei tohi kartoteegi pidaja mil'gil tingimisel viivitada vastusega, kui registreeritu ju varemalt levitamise pealt tabatud. Võimalust mööda järelepärimised ja ka vastused anda telefoni teel.

5. Isikute ja varanduste üleriikline otsimine.

Isikute ja varanduste üleriiklise otsimise korraldamine kuulub meil politsei peavalitsuse krim.-osakonna ülesannete hulka ja teostatakse nimetatud osakonna juures asuva üleriiklise otsimise toimkonna läbi. Praegu ametlikult maksva korralduse järele on iga ametasutus või ametnik, kellel käsiloleva juurdlemise ehk asjaajamise huvides tarvidus tekib isikute või varanduste üleriiklist otsimist ette võtta, õigustatud saatma otsimise toimkonnale sellekohase kirjaliku nõudmise, n.n. otsimise alustamise lehe. Viimased on valmistatud nelja isesuguse vormi järele, nimelt:

Vorm A. „Otsitav isik“. Sisaldab järgmised küsimused: otsitava isiku liig-, isä-, ees- ja hüüdnimi, vanadus, kus hingekirjas, kus sündinud, tema isikukirjeldus, täielik otsimise põhjus, juhatus selle kohta, mis temaga leidmise korral tuleb teha ja kes otsib.

Vorm B. „Hobuste ja teiste koduloomade otsimine“. Küsimused: nimetus, kary, sugu, vanadus, kõrgus, väärtus, (hobustel) lakk, tukk, saba, pass, iseäralised, tundemärgid, millal ja kust varastati, omanik, viimase elukoht, kes otsib.

Vorm D. „Isikutunnistuse ehk muu dokumendi otsimine“. Küsimused: nimetus, omaniku täielik nimetus, vanadus, kus hingekirjas, elukoht, millal, kelle poolt ja mis numbril all dokument välja antud, millal varastatud (kaotatud), kus varastatud (kaotatud), kes otsib.

Vorm E. „Varanduste otsimine“. Küsimused: omanik, selle elukoht, millal ja kust varastati, asjade nimetus ja kirjeldus, kes otsib.

Varanduste nimetuste ja kirjelduste jaoks on planketil tähendatud neli liiki: I. liik — väärtasjad, väärtpaperid, raha, II. liik — kehakatted, kangad, nahad, III. liik — majapidamise tarbeasjad ja IV. liik — tööriistad, masinad, sõiduabinõud, laskeriistad.

Vorm E. teisliku moodustavad leitud asjade omanikkude otsimislehed.

Sissetulevad otsimise alustamise lehed sorteeritakse otsimise toimekonnas eelpooltähendatud vormide ja liikide kohaselt ning paigutatakse järjekordsetesse otsimisringkirjadesse, millised vähemalt üks kord nädalas ilmuvad ja kõikidele politsei asutustele ja ametnikkudele posti kaudu kätte saadetakse. Isikute otsimise ringkirjadele lisaks (ringkirjad sisaldavad otsitavate nimed tähestiku järjekorras) saadetakse kõikidele krim.-politsei asutustele ja välispolitsei maa jaoskondade ülematele veel isiklikud kaardid iga otsitava isiku kohta, trükituna paraja pakusega kartongile ning samasugused kaardid harilikul paberil kõikide aadresslaudade jaoks.

Otsimisringkirjad õmmeldakse politsei-asutustes liigitusele vastavatesse vihikutesse. Igal vormil kui ka vorm E liikidel on oma aasta algusest peetav numeratsioon. Igal vorm E liigi ringkirjal on pahempoolsel veerel, vastava otsimispunkti ees, otsitavate asjade nimekiri, mis ringkirjade tegelikku käsitamist õige tunda- valt hõlbustab.

Isikute otsimisringkirjadele juurelisatud isiklikud kaardid hoitakse alal kartoteegi viisi, kindlas tähestiku korras, kuna aga seal, kus aadresslaud olemas, isiklikud kaardid ka viimasesse paigutatakse, et otsitavat ilmsiks teha, kui ta peaks ennast aadresslaua piirkonnas registreerima.

Leidmise korral talitatakse leitud isikuga või asjadega nõnda, kuidas otsimiskiri seda ette kirjutab. Ühtlasi teatab leidja sellest otsimise toimekonnale, kes siis vastava „Otsimise lõpetamise ringkirja“ väljasaatmisega edaspidise otsimise seisma paneb. Lõpetamise ringkirja järele kehtutatakse igalpool, kus otsimiskirju peetakse, lõpetatud otsimised maha ning kõrvaldatakse kartoteegist vastavad kaardid.

Otsimisringkirjade kasutamise — tegeliku otsimise — üle ilmus minu poolt „E. Politseilehes“ 1922. a. nr. nr. 17—24 pikem kirjutus, pealkirja all „Isikute ja varanduste otsimisest“, mispärast üleriikiline otsimine seda külge siinkohal enam ei puuduta.

Küll aga väärriks kaalutlemist küsimus, kui võrd möödapääsematu on otsimiskaartide paigutamine aadresslaudadesse, vähemalt väikelinnades. Kas ei oleks koguni otstarbekohasem asja nii korraldada, et linna aadresslaua pidaja annaks iga päev, ütleme kella 2. ajaks, krim.-politsei registreerijale ööpäeva jooksul väljastpoolt sissesõitnud isikute nimekirja, mille järele registreerija kartoteegist vahetult järele vaadata võiks, kas keegi neist otsitav. Aadresslaua pidaja aga vaataks omakord iga uue otsimisringkirja saabumisel aadresslauast järele, kas otsitavatest mõni linnas ei elutse. Selle läbi jääks hulk kallist paberit raiskamata ja küll ehk saaks ajakulugi kokku hoida, sest rahvaliikumine meie väikelinnades pole nimetamisväärt. Praegu aga lebavad tavaliku väikelinna aadresslauas 4—5000 alalise elaniku kaardi vahel umbkaudu 12.000 otsimiskaarti. Oieti peaks seda nii ütleva: 12.000 otsimiskaardi vahele on rettu pugenud 4—5000 elaniku kaarti! Kus krim.-politsei ja aadresslaud liigistikku asuvad, seal ei võiks eelpool öeldu teostamiseks takistusi olla.

Politsei peavalitsuse ülema abid:

Johan Sooman.

Jakob Kuus.

Johan Jüri p. Sooman sündis 17. novembril 1889. a. Massu vallas, Lääne maakonnas. 14. jaanuaril 1908. a. sai õpetaja kohta Lihula alevis ja töötas teenistusest vabal ajal Lihula vallavalitsuse ning kohtu- ja kohalise ülemtalurahva kohtu kantseleides. 1910 a. valiti J. Sooman Kiu valla sekretääriks, Harjumaal; sellelt kohalt tagandati aga varsti kubeneri poolt kui poliitiliselt mitte vastav isik. 15. jaan. 1911 a. kinnitati siiski Laastna algkooli õpetajaks, 20. oktoobril 1911 a. astus Haapsalu kresiülema kantseleisse asjaajajaks. 15. maist 1914 a. alates teenis J. Sooman Haapsalu linna välispolitseis. 4. nov. 1915 a. kuni 15. juunini 1916 a. oli sõjaväeteenistuses. 1917 a. astus J. Sooman Ajut. Valitsuse Läänemaa komissari sekretääriks, samal aastal valiti maakonna tootluskomitee esimeheks. 12. dets. 1918 a. astus siseministeeriumi teenistusse asjade valitsejana; 5. jaan. 1923. a. määrati kaitsepolitsei peavalitsuse ülemaks. Koosseisude vähendamise puhul vabastati J. Sooman Vab. Valitsuse otsusega teenistusest 3. aug. 1924. a. arvates. 23. dets. 1924. a. tuli uuesti siseministeeriumi teenistusse ja kinnitati politsei peavalitsuse ülema abiks.

Jakob Jaani p. Kuus sündis 3. juulil 1876 a. Palupera vallas, Tartu maakonnas; tegi Riia õpperingkonna valitsuse juures riigiteenistuse eksami. J. Kuus astus 1895 aastal kirjatoimetajana Tartu linna politsei 3. jaoskonna teenistusse, läks 1899 aastal üle Riia linna politsei teenistusse, nimetati 1. aug. 1913. a. Tallinna linna politsei kriminaal-osakonna ülema kohuste täitjaks ja kinnitati ametisse 27. mail 1915 a. 1. nov. 1916 a. nimetati politsei koosseisude uuendamise puhul Tallinna kriminaal-politsei ülemaks. J. Kuus nimetati 3. apr. 1919 a. ametisse kohtuministeeriumi juure kriminaalmiilitsa organiseerimiseks, 27. aug. 1919 a. nimetati kriminaalmiilitsa ülemaks, 28. nov. 1919 a. nimetati Vabariigi Valitsuse otsusega kriminaal-politsei peavalitsuse ülemaks, vabastati koosseisude vähendamise puhul peale kriminaal-politsei ületoomist siseministeeriumi alla sellest ametist ja määrati politsei peavalitsuse ülema abiks.

Korrapidamisest pidudel ja koosolekutel.

Kokku puutudes ametvendadega, olen kuulnud viimaseid sagedasti jutustavat mitmesugustest pidudel ja koosolekutel ettetulnud vahejuhtumistest, sõnelemistest, joobnud isikute kakelustest, nende rahustamisest ja arusaamatustest pidude ja koosolekute korraldajate ning korrajärel valvajate — välispolitsei ametnikkude vahel.

Et välispolitsei ametnikkudest ühed paremini suudavad pidudel ja koosolekutel avalikku korda ja julgeolekut alal hoida ja teised nõrgemini, ehk koguni saamatud ja jõuetud on sellel alal, näitavad juhtumised, kus pidude korraldajad teadaannetes jaoskonna ülematele on palunud naabrivalla politseinikku pidule korda pidama saata, ehk mitut ametnikku korraga, kartes määratsejaid, kes kusagil pool juba üldiselt korrariikkujatena tuntud.

Tahtes nende ridadega praktilisest küljest pidude ja koosolekute korraldajate ning välispolitsei ametnikkude vahekordi selgitada — ei mõtle kaugelgi ühte ehk teist poolt süüdistada üksikute juhtumiste pärast, vaid rõhutan seda asjaolu, et kui mõlemilt poolt tahetakse head korda, isearanis pidudel, saavutada, siis tuleb vastastikku omi ülesandeid mõista ja teadlikult käsitada. Ei tohi arusaamatusi olla pidukorraldajatel politseiniku kohuste ja võimupiiride kohta korrapidamise alal, samuti ei või politseinik pidul oma peale rohkem ülesandeid ja nõudeid täitmiseks võtta, kui seadus ja tarvidus seda määravad.

Teatavasti korraldavad pidusid linnades teatrid, seltside ja ühingute valitud pidutoimkonnad, mõnikord ka üksikud isikud heategevateks otstarveteks — enam vähem organiseeritult. Maapidusid korraldavad samuti seltsid, ühingud, ent sagedasti üksikud koolijuhatajad, õpetajad jne., puuduvad eritoimkonnad — seega halvemini organiseeritult...

Tihtiilugu ei tule neil korraldajatel meele, et pidupäevaks enda hulgast isikuid pidu korrapidajateks valida, vaid panevad kõik lootused politsei peale. Kui, näituseks, joobnud isikud ilmuvad, ei takistata neid pidutegelaste ega piletimüüjate poolt pidusaali pääsemisel. Mõeldakse, et politsei-ametnik ainult see vastutaja on, kes üksinda kõik peab suutma ja tšerne kord veel näitlejate näpunäidete järgi jooksmata ja

rahustama määratsejaid rahurikkumise puhul. Juhtub suurem tüli ehk kakelus, vaatavad pidutegelased arvustavalt, ehk koguni rahulikult pealt, kui politseinik üksinda hulgaga maadleb. Õigus, et seadus lubab politseinikule iga kodaniku omale abi andma käsutada, aga õnnetuseks ei tunne kõik kodanikud ühteviisi seadust ja omi kohuseid, vaid nurisevad pealegi politsei peale, kes küllalt südi ega julge pole hulga rahustamisel, ega mõtlegi politseile tarvilisel korral füüsilist abi anda.

Sarnaste korrariikkumiste võimaluste üle peab aga politseinik juba pidule minnes järel mõtlema, ning nõudma, et pidutoimkondadel oleksid omad korrapidajad ka aegsasti määratud. Kui on karta määratsejate ilmumist suuremal hulgal, tuleb aegsasti ülemusele ette kanda, ja viimane hoolitseb muidugi, et pidule saab rohkemal arvul politseinikke määratud, sest võib juhtuda, et pidutoimkonnad, või korraldajad on küll omalt poolt korrapidajaid määranud, kuid viimased ilma kaitseriistadeta — nende peale vaatavad määratsejad mitte kui võimukandjate, vaid kui ilma tarvilise autoriteedita isikute peale. Siis tuleb politseil mõnikord ka jõudu tarvitada määratsemise mahasurumiseks, kui näha on, et toimikonna oma korrapidajad salka rahustada ei suuda, ja viimased on sunnitud politsei kaasabi paluma. Peab küll tähendama, et üks andekas politseinik võib salka rahustada ilma jõu tarvitusega, kui oskab hästi rahulikult, külmavereliselt ja taktikindlalt välja astuda. Kuid selleks retsepti kirjutada ei saa, ripub ametniku loomuandest — selgest mõistusest...

Kui puuduvad pidudel omad korrapidajad, võib publikum nõuda viimaks, et politseinik, enamjagu juhustel olles üksinda pidul korraldajaks, ka uste- ja riietehoiu oma hoole võtaks. Ja minu arvates sellest oleneb pahe — sagedane korrariikkumine eriti maapidudel, kus joobnud külipoisid pussidega kakelusest lastakse minna. Nähakse ainult ühte mündris ametnikku, mitte ühtegi teist märgiga varustatud pidutoimikonna määratud korrapidajat, võetakse julgust — vilistatakse, trambitakse ja lastakse ettekannete ajal näitlejatele ülbeid sõnu lendu. Ühel ametnikul on võimata terves saalis kõiki näha. Kui aga toimikonna korrapidajad saalis

siin-seal ettekannete ajal viibivad, siis on hõlbus poisikesi tabada ja neid ükskord — teinekord rahurikkumise pärast karistuse alla anda.

Nõnda saabuks vastastikku käsikäes töötades, pidukorraldajate ja politsei agarusel, pikemaks ajaks teatud ringkonnas „hea pidukord“, ega pruugiks ühe ehk teise poole üle nuriseda. Ametvennad! Teil on võim. Ennem juba pidusaali minnes, esitage endid pidutoimkonna juhatajale ehk vastutajale isikule, ning nõudke, et nende eneste poolt olgu korrapidajad määratud ja vaadake järgi, kes nad on, palju neid on ja andke juhtnööriks: „**Kui märkate korrarikumist, hoiatage, tehke märkusi, paluge saalist lahkuda. Ei kuula mõni neist heaga sõna, kutsuge siis politsei, muidugi tarvilisel korral ise abiks olles, kui peaks vastuhakkamist ette tulema**“. Pange tähele, korrektne õiglane nõudmine ja arusaadavalt tarviduse äraseletamine annab teile abilisid erasikute hulgast, kellega võite julgelt pidusaalis olla, tarvilisel korral korrarikkujaid minema kihutada ehk arreteerida. Olen tähele pannud — andes pidu korrapidajatele ühte väikest osa võimu, nad hästi omi kohuseid täita suudavad.

Olen sagedasti olnud ametiühisustlaste poolt toimepandud pidudel korrapidajaks päris üksinda. Teatavasti kogus pidudele äärmine element, kes politseid altkulmu põrnitses. Aga ega kommunistidki ei salli, kui nende oma korda rikutakse. Tihhti nende eneste korrapidajad ülalkirjeldatud taktikast kinni pidamisel, tegid korrarikkujatele ennem jalad alla, kui mina seda märkasin.

Ent toorust ka omakorda lubada ei või, tuleb omal silmad alati lahti hoida...

Politseinik on valitsuse võimu esitaja, tema seab ennast sarnasesse seisukorda, et kõik teda näevad ja ja kõik tema sõna kuulevad. Nõnda ennast maksuma pannes saab politseinikust korrajäreivalvur ja ta võib julge olla, et suuremad kakelused jäävad tulemata, sest väikesed pahandused ühisel jõul likvideeritakse juba alguses, üksikult, ilma et salkadesse kogumine maad saaks võtta.

Sama lugu peaaegu on ka koosolekutel. Toon näituse: peeti riigikogu liikme kõnekoosolekut. Alguses kogusid grupis saali 5—6 kommunisti, nähtavasti eesmärgiga koosolekut nurja ajada. Oma korrapidajad märkasid. Politseinik pani ka asja teraselt tähele. Paar kommunisti hakkasid esmalt vilistama — trampima. Üks viskas munaga, mis riigikogu liikmest õnnelikult mööda lendas ja põrandal lõhkes. Hüüti: „Politsei!“ Et kahte algatajat õigel ajal märgati (teine oli munaviskaja) arreteeris politseinik märtsejad, ning rahukohtunik karistas neid teisel päeval rahurikkumise pärast avalikus kohas. Peale paari isiku arreteerimist kestis koosolek rahulikult lõpuni. Kui poleks koosoleku oma korrapidaja politseid nõudnud, oleks kommunistid koosoleku täitsa „marru“ võinud ajada, ja politseil ei oleks kerge olnud seaduse põhjal koosolekut lõpetada. Alati tuleb publiku meeoleu pidudel ja koosolekutel hoolega tähele panna, võimalikke vahejuhtumisi ette näha, ning rahuliselt ja külmavereliselt algusest lõpuni talitada.

Politseinik.

Käesidemega politsei.

Üheks pealesõjaaegseks nähtuseks, nii meil kui mujal, on enam-vähem saanud inimeste närvilikkus, mis eriti ennast tunda annab läbikäimises üksteisega. Tänavatel, trammidel, rongidel jne., s. o. seal, kus üksteisele võõrad kõige rohkem kokku puutuvad, ja kus kõigil õieti kõige vähem aega iseäralise viisakuse kommete avaldamiseks, paistab see närvilikkus või õigemini see üksteisest lugupidamise tunde puudus kõige rohkem silma. Kuid, ja mitte ainult meil, mida ebaviisakamad meie ise, seda rohkem nõuame meie po-

litseilt vastutulelikkust ja eeskutjulikkust tähelepanu kõikide vastu.

Berlinis on viimasel ajal hakatud välispolitsei ametnikkudel erilisel viisakal ümberkäimist kodanikkudega nõudma, mida ainult tervitada võib, sest oli ju Preisi politsei kuulus oma mitte väga õrnatundelise ümberkäimise poolest rahvaga. Selle viisakuse nõudmise ja terve küsimuse peale tähelepanu pööramise väljenduseks on mõnede välispolitsei ametnikkude peale eriülesannete panemine, ehk, nagu berlinlased ise ütlevad, käe-

sidemega politsei („Polizei mit der Arm-binde“) loomine.

Kõigil tähtsamatel Berliini tänavnurka-del seisavad käesoleva aasta algusest peale erilised välispolitseinikud, kelle ülesandeks on tänavliikumist teadete and-misega kodanikkudele kergendada. Neil politseiametnikkudel on väliseks tunde-märgiks valge käeside, millele suurte tähtedega trükitud „teadete andmine“. Need ametnikud on päris elusad Ber-lijn aadressraamatud ja nemad on — nendele antud instruksioonide põhjal — väga vastutulelikud ja viisakad, nii et neid on jõutud juba viisakuse komissarideks kutsuma hakata.

Teadete politseil on muidugi mõista kõige enam tegemist väljamaalastega, kes, nagu politseiametnikud ise tõendavad, peasjalikult kõiksuguste lõbustuskohtade üle teateid paluvad, mitte ainult asupaiga, vaid ka hindade, köögi ja jookide headuse jne. kohta, missuguste küsimuste peale politseinik mõistagi vastata ei saa, sest tema pole reklaambüroo. Ka rahaasu-tuste, hoiukassade jne. asukohtade üle pä-ritakse palju.

Huvitav on asjalugu, et rahvas õige ruttu uute politseinikkudega ära harjunud ja et selle tõttu mõnel ametnikul oma kindel klientuur, kui nii ütelda võib, on välja kujunenud. Nii, näituseks, tulevad iga päev ½4 peale lõunat politseiametniku juure, kes „Spittelmarkt'il“ seisab (üks suurematest liikumise keskikohtadest Ber-lijnisis), kaks naisterahvast — mõlemad õige vanad, kellel juba elukardetav üksi üle laia platsi minna, kus lõpmata suur arv autosid, trammisid, autobusse, jalgrattaid, mototsiklette jne. liigub, keda ametnik üle platsi saadab, kes vanade inimestega juba samuti harjunud, nagu viimased temaga. Kaunis palju tööd annavad ka koolilapsed teadete politseile. Lapsed, kes üle suurte liikumispaikade minna tahavad, jäävad koolist tulles, kui liikumine parajasti kõige suuremas hoos, tänavnurgale seisma ja ootavad kunj politseinik neid üle tänava aitab. Sellega olevat kätte saadud muu seas ka see, et Berliini laste ja politsei vahel mitte ainult hea, vaid isegi soe ja

õige sõbralik vahekord valitseb, mis va-rem kunagi mõeldav polnud.

Muidugi tuleb politseiametnikkudel te-gemist teha ka kõiksuguste inimestega, kelle soovisid mõnikord raske täita ehk kelle tahtmist pole mõtet täita; viimasel juhtumisel peab aga ametnik temale antud ettekirjutuste järele võimalust mööda kü-sijale vastu tulema, soovigu või tahtku see mis tahes, kui aga politseiniku võimuses seisab kodaniku soovi täita. Mõned väl-iaspoolt tulnud isikud küsivad, näituseks, politseinikult korraga mitmekümne tänava asupaika, olgugi et neil arvatavasti sele-atusest midagi pähe jääda ei saa; ametnik peab sarnasele soovile, mis temale, võib olla absurdne näib olevat, siiski vastu tu-lema.

Kohtadel, nagu n. nim. Potsdami platsil, kus liikumine väga elav, on vastavate ametnikkude teenistus muidugi ka kõige raskem; kuid vahetatakse sarnastel koh-tadel iga tunni tagant ja viiakse mõne-kuulise teenistuse pärast lühikesteks ajaks üle teisele vaiksemale postile. Potsdami platsil peab teadete politseinik osalt ka liikumist reguleerima ja iseloomustav praegusele Berliini politseivalitsusele on juhtumine, kus ametnik sunnitud oli ühte isikut, kes liikumisreeglite vastu tahtis üle platsi jooksta, kinni pidama ja sunniviisil õiget teed mööda viima. Isiku peale tehti protokoll — ja ametnik sai oma ülemuse käest märkuse, sest viimane arvas, et poli-tseinik oleks veel viisakamalt, kui tema seda tegelikult oli, võinud kodanikule ära seletada, kuidas käima peab ja, võib olla, oleks kodanik siis asjast aru saanud.

Viisakus on peanõudmine liikumise — ja eriti teadete politsei kohta. Politsei jaos-kondades on erilised viisakuse kursused sisse seatud, kus ametnikkudele demonst-ree ritakse, kuidas võib ja peab viisakas olema ja kui kasulik on ka väikestel juhtu-mistel ennast mitte ärritada ega pead kaot-tada, vaid külmavereliselt asju lahendada. „Liig viisakas ei või inimene kunagi olla“, on kursuste põhimõte, mille juhataja kind-las arvamises on, et kui kord Berliinis pealkis mingit auhinda viisakuse eest mää-ratama, siis selle auhinna kindlasti keegi välispolitseinik omandab.

Ametlik osa.

Siseministri käsukiri 21. jaan. s. a. nr. 8:

Sõjaseisukorra seaduse § 21 põhjal kuulutan tsiviilvalitsemise korras Saaremaakonna ühes Kuresaare linnaga alluvaks Saaremaakonna ja Kuresaare linna kaitseliidu ülemale kohuste täitjale kolonel-leitnant Vende'le, arvates tema kohale ilmumise päevast, õigustega ja kohustega, mis on ette nähtud sõjaseisukorra seaduse § 19 p.p. 1, 2, 3, 5, 6, 8, 9, 11, 14, 16 piirides ja korras, mis minu käsukirjas nr. 2 ja minu eriinstruktsioonis lähemalt tähendatud ning õigusega tsiviilvalitsemise alal politsei käsutada.

Selle käsukirja maksimahakkamisega kaotab vastavalt osaliselt oma jõu minu käsukirja nr. 2 — 8. jaan. s. a. teine lõige ja minu käsukirja nr. 7 — 16. jaanuarist § 2, mille järeldusel vägede ülemjuhataja käsukirjades nr. 4, 6, 18 ja 22 ettenähtud karistamise õigus üle läheb kolonel-leitnant Vende'le temale alluvas piirkonnas.

Siseministri käsukiri 22. jaan. s. a. nr. 9:

Minu käsukirja nr. 2 täienduseks lugeda diviisi ülemate äraolekul nende asetäitjateks: kindral-major Heinze asetäitjaks I. diviisi ülemale abi kolonel Marder, kindral-major Pödder'i asetäitjaks II. diviisi ülemale abi kolonel Kubbo ja kindral-major Tõnisson'i asetäitjaks 6. rügemendi ülem kolonel Rosenberg.

Siseministri sundmäärus 26. jaan. s. a. nr. 3:

Antud sõjaseisukorra seaduse § 19 p. 1 põhjal linnades ja alevites avaliku korra kindlustamiseks ja kuritegevuse ärahoidmiseks.

I.

1. Majaomanikud, samuti öö- ja võõrastemajade, mööbleeritud tubade, sissesõiduhuovide jne. omanikud, kui ka kõikide nende asetäitjad (valitsejad, rentnikud, maja- ja uksehoidjad jne.) on kohustatud alati selle järele kindlat valvet pidama, mis nende majades ja üldse nende valdamisel oleva kinnisvara piirides sünnib, ning kõigest sellest viivitamata politseile teatama; mis avalikku korda või rahu võib ähvardada.

2. Kõik eelmises punktis tähendatud isikud on kohustatud iseäranis selle järele valvama, et nende majades ei oleks kahtlaste isikute kogumisi või kokkusaamisi, salajasi või kahtlasi koosolekuid ning töö-

kodasid, riigivastase kirjanduse, sõjariistade ja lõhkeainete ja laskemoona ladusid. Kui aga, vaatamata nende poolt tarvitusele võetud abinõude peale, siiski aset leiavad ülaltähendatud lubamatud nähtused, tuleb sellest viivitamata politseile teatada.

3. Kõik p. 1. tähendatud isikud, kui ka korteripidajad ei või korterisse võtta või sinna koguda kahtlasi või ilma dokumentideta isikuid, samuti ei või neile öömaja anda.

II.

4. Kella 10 õhtul kuni kella 6 hommikul peavad kõikide majade väravad ja ukсед nii uulitsapoolsed, kui ka hoovipealsed lukustatud olema.

Restoraanide ja muude ettevõtete ukсед peab sulutama peale selle aja, milleks neil munde määrustega lubatud lahti olla.

5. Peale väravate ja uste lukustamist on sissepääs võõrastele p. 1. tähendatud isikute või korteripidaja vastutusel.

6. Kui väravad või ukсед keelatud ajal lahti leitakse olevat, siis vastutavad selle eest p. 1. tähendatud isikud, või korteripidajad, või viimaste usaldusalused, kui nad nende kätte usaldatud võtmetega ukсед lahti jättnud.

7. Selle määruse vastu eksistjad karistatakse administratiiv-korras vangistusega kuni kolme kuuni või rahatrahviga kuni 300.000 margani.

Raskematel kordadel antakse süüalused sõjakohitu alla.

I., II. ja III. diviisi ülematele, ning Saaremaakonna ja Kuresaare linna kaitseliidu ülemale annan õiguse neile alluvas piirkonnas selle sundmääruse korras karistust määrata.

8. See sundmäärus hakkab maksuma tema väljakuulutamisega kogu sõjaseisukorra piirkonnas.

Politsei peavalitsuse ülemale käsukirjaga 22. jaanuarist s. a. nr. 5 — on raudtee politsei raiooni ülemale kohustetäitja Hans Sikk'ile määratud energilise juurdiluse toimetamise eest autasu kakss tuhat marka.

Tartu linna politsei ülemale käsukirjaga 21. jaanuarist s. a. nr. 2 — on vabastatud politsei teenistusest politsei I. jaoskonna raiooni ülem Jaan Jürman oma palvel, arvates 1. jaanuarist s. a.

Tallinna linna politsei ülema käsukirjaga 23. jaanuarist s. a. nr. 5 — on määratud raiooni ülemaks 2. jaoskonda Heinrich Tann, arvates 21. jaanuarist s. a.

Järva maakonna politsei ülema käsukirjaga 26. jaanuarist s. a. nr. 3 — on

raudtee politsei raiooni ülema k. t. August Hansu p. Vest määratud Anna valla raiooni ülemaks, 1. veebr. s. a. arvates, palgaga kinnitatud koosseisu järele.

2. jaoskonna ülema k. t. Villem Teets on omal palvel teenistusest vabastatud, arvates 1. veebruarist s. a.

Väljamaalt.

Kiirus — esimene nõue kuritegijate jälgimisel.

Berliini välispolitsei juures on erilised „Überfallkommando'd“ sisse seatud, kelle ülesandeks on nii ruttu kui vähegi võimalik kohale rutata, kus kuritegu toime pannakse ehk toime pandud. Kui elanikku hädaoht ähvardab ja temal telefon käe pärast, tarvitseb tema keskjaama ainult sõna „politsei“ öelda ning keskjaam annab selle abipalumisega signaali otsekohe vastavale politseiasutusele edasi. Samuti on politseikordnikkude jaoks tänavatel telefoni aparaadid sisse seatud ja elanikkude appihüüdmisel — kui hädaoht näib nii suur olevat, et postil seisev kordnik üksi temast jagu ei saa — telefoneerib politseinik samuti oma jaoskonda. Et aga sarnaste eriliste komandode edukas tegevus ainult kiirusest ära ripub, millega juhtumise kohale jõutakse, on Berliini politseipresiidium juhtnöörid välja töötanud, mis täpselt ette näevad, mis „Überfallkommando“ mehed tegema peavad, kui neid välja kasutatakse, ja kuidas nemad üldse teenistuse ajal teenistuses viibima peavad.

Komando ametnikkude ruumid on autokuuride kõrval; viimased jällegi on tänavate ääres, nii et sõiduriistad otsekohe tänavale pääsevad ja tarvis pole hoovidel enne väljasõitu manööverdada. Ühe grupi ametnikud peavad 24 tundi järgimööda teenistuses olema; vahetamise aeg on kell 1 öösel. Teenistus on seda raskem, et tema suurt närvide pingutust nõuab ja et ametnikkudel kõvasti keelatud on riideid seljast võtta. Üldse ei tohi komando mehed komando ruumidest 24 tunni jooksul lahkuda, erilistel juhtumistel võib üks ametnik korraga väljas viibida. Arusaadavalt on alkoholi joomine raskete karistuste ähvardusel teenistuse ajal keelatud, samuti mitme politseiasutuse juures olevasse kantini (politseinikkude kodu) minemine. Komando juhataja käsul min-

nakse autode juure; sel ajal kui autojuht masina käima paneb, teevad juba varem selleks määratud ametnikud värava lahti ja hüppavad ise väljasõitva auto peale; ainult üks mees jääb ruumidesse. Ametnik, kes maha jääb, teatab juhtumisest telefoni teel otsekohe sellele politseijaoskonnale, kus juhtumise koht asub. Jaoskonnast saadetakse viivitamata politseinikkude salk kohale, et ühelt poolt komandole vajaduse korral abiks olla ja et teiselt poolt komandot nii pea kui võimalik vabastada, sest meeskond peab tagasi oma ruumidesse ruttama, et häda korral uueks väljasõiduks valmis olla. Komando autol on luba suurema kiirusega sõita (35 km. tunnis) kui harilikudel autodel ja autovilest saab aru, et see politsei auto on, ning kõik on kohustatud sõiduriista eest teed vabastama. Komando mehed on sõjariistadega hästi varustatud ning ei tohi neid, teenistuses viibides, kunagi kussagile kõrvale panna.

Tekib küsimus, kas ei tarvitata komandot asjata või isegi ainult selleks, et politseid narrida. Kindlustuseks, et abipaluja kätte saadakse, kui politsei asjata on välja palutud, on telefon. Isikud, kes kuritahtlisesult politseid on tülitanud, peavad kõik politseinikkude väljasõiduga ühenduses olevaid kulusid tasuma ja saavad peale selle veel karistatud. Tagajärjed, mis komandode sisseseadmise kätte saadud, olla väga head, isegi hulga paremad, kui esialgul arvati.

Trükiseaduse muutmine Itaalias.

Mõnede Itaalia parlamendi liigete poolt on praegu Itaalias maksva trükiseaduse osaline muutmisseadus välja töötatud, mis arvatavasti lähemal ajal vastu võetud saab.

Kava järele peavad kõik ajakirjanikud erilistes ajakirjanikkude nimekirjades seisma. Sarnased nimekirjad peetakse

seaduseelnõu järele igas suuremas linnas vastava ajakirjanikkude organisatsiooni poolt, kellele õigus antakse oma (nimekirjas seisvaid) liikmeid distsiplinaarselt karistada. Kõik organisatsioonid kokku moodustavad ülemaalse ühingu, mille keskkohaks ja asupaigaks on Rooma linn. Organisatsioonidesse pääsevad ainult need ajakirjanikud, kes järgmistele tingimistele vastavad: 1) soovijal peavad kõik kodanlised õigused olema; 2) temal peab vähemalt keskkooli haridus olema, kui ajakirjanikul vastav koolitunnistus puudub, võib selle aset täita selle organisatsiooni tõendus, kuhu soovija kuulub, et temal nõutud haridus on; 3) ajakirjanik peab vähemalt 18 kuud ajalehtede juures töötanud olema. Projekt näeb veel ette, et need ajakirjanikud, kes seaduse maksmahakkamise päevaks 3 aastat vahetpidamata ajalehtede või ajakirjade juures töötanud on, võivad kõik kõne all olevatesse organisatsioonidesse üles võetud saada.

Politsei ülema arreteerimine.

25. detsembril l. a. kadus jäljetult Athena kaubapanga ametnik Aron Béresi — ühes 2 miljoni drachmiga. Greeka politseivõimud hakkasid teda otsima ja lõpuks saadi kindlaks teha, et Béresi ühes omandatud rahaga Jugo-Slaaviasse põgenenud on. Et asja kohta selgusele jõuda ja, kui võimalik, kuritegijat tabada, sõitis Athena politsei ülema abi Panapulos, kelle alla Greeka pealinna kriminaalpolitsei kuulub, ise Jugo-Slaavia piirile. Kusagil piiri peal — Panapulos oli eksikombel üle Greeka piiri läinud — peeti politsei ülem, kes pealegi ainult Greeka keelt rääkis, kinni kui kahtlane ülepiiritulija. Kinnivõetu viidi kreisiülema juure, kes jällegi ainult Serbia keelt mõistis, ja oma ametvenna seletustest midagi aru ei saanud. Viimaks vastas Panapulos kõigi küsimuste peale ainult sõnadega: Aron Béresi. Nüüd aga oli kreisiülemal hea meel, sest tema arvab, et kuulus kuritegija, keda ka Jugo-Slaavia politsei taga otsis, tema ees on ja vabatahtlikult ennast vangi annab. Politsei ülem arreteeriti ja paigutati otsekohe vangimajja. Läks mõni aeg mööda enne kui tõlk leiti, kelle abil Panapulos oma dokumentide põhjal võis eksitust selgitada. Lõputagajärg oli siiski see, et tagaotsitud kuritegijat korda läks mõlema politsei ülema ühisel jõul Belgradis leida ja kinni võtta.

„Köögiministerium“.

Selle pealkirja all kõnelevad mitmed Daani lehed ühest uuest praeguse valitsuse kavatsusest. Nimelt olla kaalumisel erilise departemangu loomine lähemal ajal asiade harutamiseks, mis kodanikkude kodust elu puudutavad. Kopenhageni perenaisteseltsi esimees, proua Marie Hörup, on sarnase ettepanekuga valitsuse ees esinenud (olgu siin kohal tähendatud, et Daanimaal praegu üks proua valitsuses on, see on haridusminister pr. Nina Bang, kes sotsialistide rühma kuulub). Uue departemangu ülesandeks oleks perenaistele abiks olla kõiksuguste küsimuste lahendamisel: korteri küsimuste, toiduainete, laste eest hoolitsemise ja nende kasvatamise, tervishoiu ja teiste niisuguste küsimuste harutamine kuuluks moodustatava peavalitsuse kompetentsi. Kas ja mil kujul projekt teostatud saab, ei ole praegu veel teada, kuid kaalumisel tema on. Praegune Daani peaminister olla arvamisel, et peavalitsust tähendatud otstarbeks küll luua ei saa, et aga sarnaste ülesannete täitmine mingisuguse sotsiaalministeri juures oleva osakonna neale võiks pandud saada.

Kuidas keeluseadusest mööda minnakse.

Nagu teada, pandi omal ajal ka Norras keeluseadus maksuma, kusjuures seaduse läbiviimiseks rahvahääletamise tee valliti. Ühelt poolt on keeluseaduse läbiviimine ametlike aruannete järele väga häid tagajärgi annud: kuritegevus on kaunis tuntavalt langenud, rahva tervishoidline seisukord paraneb ja samuti aitab alkoholi keeld sotsiaalse olukorra parandamisele palju kaasa. Muidugi on aga keeluseaduse läbiviimise juures ka Norras palju varju külgi avalikuks tulnud, mille vustu võitlamine osalt raske, osalt peaaegu võimata. Ühel nähtuseks, mis küll igas riigis alkoholi keelu maksmapanemisega käsikäes käib, on salaviinapõletamine; teine — ja see on meil käesoleval juhtumisel tähtis sellepärast, et tema suurema skandaali põhjuseks parlamendis oli — on piirituse ostmise võimalus arstiretseptide järele. Harilikult maksab sarnane retsept 10 Norra krooni, kuid muidugi ei anna sarnaseid piirituselubasid kõik arstid välja, vaid ainult väike arv, kes nii-kui-nii kauemat aega sel moel tegutseda ei saa.

Norra parlamendis räägiti muu seas pikemalt nende arstiretseptide üle ja muu seas tuli ilmsiks, et ka mõned loomaarstid neid kaunis ohtralt välja annavad, sest va-

ja on ju, tähendas üks kõnelejatest, ka härjale kord pang piiritust anda, et tema ennast pisut inimesena tunneks! Läbirääkimistel jutustas üks parlamendiliigetest juhtumisest, mis tema sugulasega sündinud, mis tõesti õige omapärases valguses laseb paista keeluseaduse läbiviimist. Tähendatud härra läks kord õhtul koju; tee peal tuli temale tahtmine veidi piiritust osta. Selleks oli aga tingimata tarvilik arsti retsept. Isikul läks korda, mitmed tänavad läbi käies, ühte väikest koera leida, kellega tema lähedaloleva loomaarsti juure läks. Viimase juures tõendas mees, et koer tema oma on ja et loom päris haige olla ja ravitsemist vajab. Arst vaatas koera peale ja arvas, et looma tuleks kõige pealt tublisti pesta, et tema jala peal olevad mädakohad peavad esialgu iga paari tunni jooksul piiritusega pestud saama jne. Mehel oli väga hea meel, suure rõõmuga maksis tema arstile 10 krooni retsepti eest ja tahtis ühes koeraga välja rutata, kui arst temale järele hüüdis: üks silmapilk, mu härra, koera palun siia jätta, sest see on minu koer!

36 tapmist ühe kuu jooksul.

Nev-Yorgis asutati mõne aja eest „Kuritegevuse vastu võitlemise selts“, kes on omale ülesandeks teinud erateel, s. o. ilma ametiasutuste ja vastavate riigiametnikkude kaasabita kuritegevuse ja kuritegijate vastu Ameerika Ühisriikides võidelda.

Tähendatud seltsi väljaandel ilmub hiljuti ülevaade kuritegevuse kohta Ühisriikides, millest kõige pealt selgub, et Ühisriikides kuritegevus üldse laialt maad võtnud on ja et tapmistel suhtes Chicago linn kaugelt teistest ees on (v. ka „Eesti Politseileht“ nr. 49/50 1. a. „Kuritegevus Ameerika Ühisriikides“). Ülevaatest selgub muu seas, et 1924 aastal 10 kuu jooksul Chicagos 294 tapmist toime pandi (võrdlusena olgu tähendatud, et Eestis 1923 a. jooksul 189 tapmist registreeriti); see arv olevat isegi veel suurem kui 1923

a. vastaval ajal toimepandud tapmistel arv. Oktoobrikuul 1. a. pandi üksi 36 tapmist toime, teiste sõnadega, tuli iga päeva peale keskmiselt rohkem kui üks tapmise juhtumine. „Kuritegevuse vastu võitlemise selts“ on ka kindlaks teinud, et viimase kolme aasta jooksul Chicagos 991 tapmist registreeriti, et tähendatud kuritegude eest korda läks vastutusele võtta ainult 495 mõrtsukat ja et viimastest kõigest 250 karistatud said. Keskmiselt on kohtu poolt iga kolmas süüalune nuheldud. Kohtuprotsesses tapmistel pärast oli viimase aasta jooksul 54, kusjuures kahel korral kuritegijaid surmanuhtlusega karistati.

Muidugi tekib sarnaste kohutavate arvude juures küsimus, kuidas asja parandada. Selts toonitab eeskätt tarvidust, et kõik tunnistajate, advokaatide, ekspertide ülekuulamise protokollid saaksid alal hoidud, et siis, kui kuritegu mingisugusel põhjusel uuesti üles võetakse, tunnistajatel ja teistel võimalust poleks valetunnistusi anda. Edasi nõuab selts, et isikud, keda tapmistel leitakse süüdi olevat, saaksid raskematel juhtumistel tingimata surmanuhtlusega karistatud, kusjuures nuhtluseks peab olema poomise surm ja mitte surmamine elektritooli abil, nagu see teatavasti Ühisriikides sisse seatud. Chicagos olla praegusel silmapilgul 84 mõrtsukat vangimajas, kes oma süüteo harutamist kohtu poolt ootavad, nendest aga saavad, seltsi arvates, äärmisel juhtumisel 10 surmanuhtluse osaliseks. Veel hiljuti juhtusid Chicagos 3 tapmist ühe päeva jooksul. Lasti maha üks politseinik, kes murdvargaid taga ajas, ja kaks kaupmeest, kelle korterisse kuritegijad olid tunginud. Teisest küljest kahtleb selts, kas surmanuhtluse ähvardus võib üksi kuritegevust vähendada ja jõuab otsusele, et paralleelselt politsei- ja kohtuvõimude energilisemale tegevusele peaks käima ka katse sotsiaalseid olusid parandada, mis kusagil Ühisriikides nii silmatorkavalt halvad ei ole, kui samas Chicagos.

Õiendus.

Politsei peavalitsuse ülema H. Mölder'i eluloo kokikuvõttes „E. P.“ nr. 4 on eksikombel vahele jäänud h-ra Mölder'i kin-

nitamine kohtupalati prokurööri abiks Vabariigi Valitsuse poolt 5. septembril 1923 a.

Väljaandja: Toimetuskomisjon.

Vastutav toimetaja: E. Maddison.

Tegev toimetaja: O. Angelus.

K u u l u t u s e d.

- Tunnustatakse maksvusetuks järgmised tunnistused:**
- Pikkur, Peeter Jaani p., sv. vab. tunn., v. a. Lääne- ja Soomusr. nr. 3 ülemalt 1920. a. nr. 2212. (28938)
- Jaak Kokk-Augusti rendileping, v. a. Põllutöömin. nr. 3/1005. (29063)
- Sabalotna, Aleksander Joosepi p., hobusepass.
- Inglisman, Aleksander Pauli p., sv. vab. tunn., v. a. Viru maak. rahvaväe ülemalt 1. 4. 22. a. nr. 358/4357.
- Reinberg, Aleksander Mihkli p., sv. vab. tunn., v. a. 7. jalav. polgu ülemalt 16. 3. 21. a. nr. 4304.
- Keremann, Johannes Mihkli p., hobusepass, v. a. Voka vallaval. 1919. a.
- Lell, August Jaani p., sv. vab. tunn., v. a. 1. jalav. rüg. ül. 30. 12. 22. a. nr. 15879.
- Kivisäkk, Jaak, laskeriista pid. luba, v. a. Pärnu maak. pol. ül. 12. 7. 21. a. nr. 1177. (28308)
- Hellmann, Johan Peedu p., hobusepass, v. a. Keina vallaval. 8. 3. 21. a. nr. 542. (28314)
- Reimann, Mart Jaani p., pass, v. a. Vene nõukogude valitsuselt 1924. a. nr. 25537/220193, ühes peatusl. E. V. elamiseks nr. 2396. (28322)
- Peterson, Mihkel Johani p., hobusepass, v. a. Taagepera vallaval. 5. 12. 20. a. nr. 20 August Priksoni nime peale, mis müügi teel M. Petersonile üle läinud. (28325)
- Tärfeldt, Gustav Jüri p., sv. vab. tunn. v. a. 5. jalav. rüg. ül. 1. 10. 23. a. nr. 2246. (28341)
- Talts, August Hendriku p., sv. vab. tunn., v. a. Pärnu maak. rhv. ül. 1920. a. (28342)
- Keidors, Eduard Jaani p., sv. vab. tunn., v. a. Paide rhv. ül. nr. 9456 — 1921. a. (28354)
- Aule, Mihkel Ado p., sv. vab. tunn., v. a. Tall. l. pol. 4. jsk. 1924. a. (28357)
- Kruus, Gustav Hansu p., hobusepass, v. a. Tal. l. pol. 3. jsk. 1921. a. Jaan Kivi nimele. (28374)
- Lekpant, Eduard Friedrichi p., sv. vab. tunn., v. a. Harju maak. rhv. kom. 1921. a. (28386)
- Kübarsen, Gustaw Jaani p., sõjav. vab. tunn. nr. 1782. (29331)
- Õlekõrs, Woldemar Jaani p., sõjav. vab. tunn. nr. 234. (29833)
- Sepp, Karl Ado p., reserwi tunn., w. a. Soomusrong. diw. staab. 7. 4. 20 a. nr. 43. (29402)
- Tuuger, Kristjan, hobusepass, w. a. Kurna wallawal. 6. 12. 20 a. nr. 261. (29841)
- Luik, Eila ja Arthur, välispass, w. a. Pol. peawal. 1922 a. nr. 5071.
- Eslon, Rudolf Gustawi p., sõjav. vab. tunn., w. a. 1. diw. staab. 1. 10. 23 a. nr. 2354.
- Kruglovsky, Feodor, hobusepass, nr. 85.
- Vonmann, Hans, revolver-Brovningi luba nr. 123303 — kal. 7,65. (29337)
- Kupp, Aleksander Mihkli p., sõjav. vab. tunnist., v. a. sõjav. intendandi val. 22. 2. 20 a. nr. 1517. (29866)
- Reinberg, Eduard Jaani p., sõjav. vab. tunnist., v. a. 1. piiriküti patalj. ülem. 20. 5. 20 a. nr. 2989. (29867)
- Kulikov, Johannes Juhani p., sõjav. vab. tunnist., v. a. 10. jalaväe rügemendi ülemalt 31. 10. 23 a. nr. 7303. (29869)
- Agasild, Peeter Peetri p., laskeriista luba nr. 198. (30007)
- Bachson, Jaan, hobusepass, v. a. 4. 2. 21. a. nr. 445. (30029)
- Perner, Jaan Karli p., hobusepass, v. a. Vana-Vändra vallaval. 6. 12. 20 a. nr. 75. (30355)
- Kalaus, Jüri, hobusepass nr. 374. (25014)
- Mandel, Aleksander, hobusepassid nr. 194/485. (25014)
- Nabbi, Aleksander Mihkli p., sõjav. vab. tunnist., v. a. Pääsküla vahikom. (25486)
- Trelin, Pavel Ivani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 6. jalaväe polgu ülemalt 1920 a., nr. 25128. (25496)
- Kuulmann, Marie Anna t., Saksa näpupass nr. 224332. (26587)
- Ploomann, Karl Jüri p., hobusepass, v. a. Nõva vallaval. 21. 12. 20 a. nr. 126. (28101)
- Joesberg, Johannes Jüri p., hobusepass, v. a. Nõva vallaval. 15. 12. 20 a. nr. 90. (28101)
- Osipov, Ivan, ajutine isikutunnist., ühes peatusloaga, v. a. Jõhvi pol. jsk. (28108)
- Veldt, Hans Jaani p., sõjav. vab. tunnist., v. a. inseneri pat. (28133)

- Sõjamägi, Voldemar Friedrichi p., sõjav. vab. tunnist., v. a. inseneri pat. telegraafi r. 29. 5. 22 a. (28143)
- Seene, Oskar Juhani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 27. 3. 24 a. nr. 4738. (28144)
- Paarson, Johannes, sõjav. vab. tunnistus nr. 2744. (27424)
- Grünberg, Bernhard, sõjav. vab. tunnistus nr. 7859. (27424)
- Kroonberg, Villem, tunnistus sõjav. kõlbmatuks tunnust. üle nr. 57/690. (27424)
- Vettik, Karl Peetri p., sv. vab. tunnist., v. a. Järva maak. rahvaväe ülemalt 1. 11. 20 a. nr. 8099. (28451)
- Bresovsky, Johan Villemi p., hobusepass, v. a. Ambla vallaval. 1. 3. 24 a. nr. 145/20470. (28615)
- Mitrovsky, Ernst Jakobi p., hobusepass, v. a. Raasiku vallaval. 5. 1. 21 a. nr. 258. (28628)
- Truumann, Bernhard Andrese p., sõjavälike kõlbmatuse tunnistus, v. a. 1. jalaväe polgu ülemalt 24. 1. 20 a. nr. 588. (28614)
- Joosing, Nikolai Aleksandri p., hobusepass, v. a. Kuivajõe vallaval. Jüri Kruuse nimele ja sõjav. vab. tunnist., v. a. 3. div. tagavara pat. ülemalt 28. 4. 20 a. nr. 677. (28889)
- Juurik, Reinhard Mardi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Harju maak. rahvaväe kom., nr. 26704. (28890)
- Mikk, Tõnis Jakobi p., hobusepassid, v. a. 17. 12. 20 a. nr. nr. 378 ja 380. (28900)
- Saar, August Mari p., laskeriista kandmise luba, v. a. Pärnu maak. pol. ülemalt 1922 a. nr. 2801. (28897)
- Rajevsky, Pavel Nikolai p., ristimistunnistus, v. a. Salissi kiriku preestrilt. (29074)
- Villeman, Paul Hansu p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Aegna komandandilt 1. 12. 24 a. (29104)
- Vukmann, Ferdinand Jüri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. inseneri pat. ülemalt 10. 12. 23 a. nr. 11340. (29104)
- Rosalk, Johannes Mihkli p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Tall. Iuhkentali sõjaväe haigemaja ülemalt 1924 a. (29105)
- Kartner, Karl Gustavi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 5. Rakvere jalaväe polgu ülemalt 7. 4. 20 a. (29106)
- Oolu, Eduard Peetri p., rahvaväest vab. tunnistus, v. a. meriväe side ülemalt 1. 6. 20 a. nr. 2285. (29177)
- Kelvaldt, Herman Johani p., sõjav. vab. tunnistus nr. 2657. (29252)
- Triibstok, August Jakobi p., sõjav. vab. tunnistus nr. 14677. (29253)
- Timmermann, Aleksander Priidu p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. soomusrongide div. tagavara pat. 7. 4. 20 a. nr. 4638. (29416)
- Vibu, Konstantin Aleksandri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 2. jalaväe polgu ülemalt 17. 8. 21 a. nr. 2464. (29417)
- Parkja, Karl Gustavi p., hobusepass, v. a. Aakre vallaval. 30. 12. 20 a. nr. 213. Jaan Johani p. Tiidu nimele. (29451)
- Reinojaan, Artur Adami p., sõjav. vab. tunnistus nr. 2403.
- Looper, Mart Johani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Pärnu maak. rahvaväe ülemalt 11. 7. 21 a. nr. 5879.
- Valge pandimaja pileet nr. 246901. (9827)

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised isikutunnistused:

- Midri, Kristina Hansu t., v. a. Tall. 1. pol. 4. jsk. (25500)
- Orion, Karl Gottliebi p., v. a. Orava vallav. 15. 8. 20 a. nr. 900. (26661)
- Lukats, Karl Johani p., v. a. Koiola vallav. 30. 12. 19 a. nr. 82. (26661)
- Kepp, Albert Julius Jaani p., v. a. Koiola vallav. 7. 9. 20 a. nr. 727. (26661)
- Glaser, Marie, v. a. Orava vallav. 13. 1. 20 a. nr. 613. (26661)
- Krasna, Alviine Danila t., v. a. Orava vallav. 2. 3. 20 a. nr. 701. (26661)
- Praggi, Aleksandrine Juliuse t., v. a. Veriora vallav. 6. 1. 20 a. nr. 321. (26661)
- Viirland, Oskar Gustavi p., v. a. Veriora vallav. 3. 1. 21 a. nr. 856. (26661)
- Lepson, Jakob Joosepi p., v. a. Veriora vallaval. 10. 12. 19 a. nr. 114. (26661)
- Grünberg, Emilie Ludvigi t., v. a. Veriora vallaval. 31. 1. 20 a. nr. 492 a. (26661)
- Orion, Johan Hendriku p., v. a. Orava vallaval. 19. 12. 19 a. nr. 470. (26661)
- Nelik, Jaan Kristo p., v. a. Orava vallav. 28. 11. 19 a. nr. 20. (26551)
- Nool, Alma Danila t., v. a. Orava vallaval. 12. 12. 19 a. nr. 271. (26661)
- Haar, Oskar Mihkli p., v. a. Orava vallav. 5. 1. 20 a. nr. 389. (26561)
- Kolga, Jaan Peetri p., v. a. Orava vallaval. 13. 1. 20 a. nr. 614. (26661)
- Leppikov, Emilie Jaani t., v. a. Orava vallav. 7. 12. 19 a. nr. 118. (26661)

- Leppikov, Daniel Johani p., v. a. Orava vallav. 12. 12. 19 a. nr. 170. (26661)
- Kirs, Jaan Andrei p., v. a. Orava vallaval. 5. 12. 19 a. nr. 107. (26661)
- Riives, Marta Peetri t., v. a. Abja vallav. 3. 9. 24 a. nr. 653. (26661)
- Laasepp, August, nr. 9848. (27484)
- Tagel, Jaan Jaani p., v. a. Kõlleste vallav. 26. 12. 19 a. nr. 171. (28310)
- Zirk, Otto Gustavi p., v. a. Kõlleste vallav. 14. 1. 20 a. nr. 403. (28309)
- Toom, Jaan Juhani p., v. a. Kõlleste vallav. 22. 12. 19 a. nr. 183. (28311)
- Saal, Jaak Mardi p., v. a. Tori vallav. 31. 1. 20 a. nr. 421. (28312)
- Laas, Johannes Kristjani p., v. a. Tori vallaval. 4. 3. 22 a. nr. 56. (28313)
- Krõitsberg, Anette, v. a. Häädemeeste vallav. 7. 4. 20 a. nr. 273. (28315)
- Vesik, Tõnis Jaani p., v. a. Kihnu vallaval. 9. 3. 20 a. nr. 102. (28318)
- Sonk, Johan Peetri p., v. a. Voltveti vallav. 21. 3. 21 a. nr. 976. (28319)
- Tein, Aliide Jüri t., v. a. Uue-Vändra vallav. 6. 1. 20 a. nr. 37. (28320)
- Vuks, Viilip Johani p., v. a. Häädemeeste vallav. 13. 5. 22 a. nr. 579. (28321)
- Lapp, Linda Mardi t., v. a. Abja vallav. 6. 2. 23 a. nr. 21. (28323)
- Tamm, Leena Johani t., v. a. Vana-Kariste vallav. 20. 1. 19 a. nr. 392. (28324)
- Peterson, Mihkel Johani p., v. a. Vana-Kariste vallav. 30. 12. 19 a. nr. 166. (28325)
- Olde, Kusta Anne p., v. a. Vana-Kariste vallav. 9. 2. 23 a. nr. 51. (28326)
- Schults, Theodor Villemi p., v. a. Mõisaküla alevival. 24. 4. 22 a. nr. 179. (28328)
- Kurgo, Hans Jakobi p., v. a. Taali vallaval. 13. 12. 19 a. nr. 159. (28332)
- Vühner, Hugo Jaani p., v. a. Taali vallav. 23. 12. 19 a. nr. 602. (28333)
- Paltsev, Andrei Andrei p., v. a. Taali vallav. 24. 4. 23 a. nr. 76. (28334)
- Paan, Sinaida Mihkli t., v. a. Taali vallav. 19. 12. 19 a. (28335)
- Lehes, Jakob Tooma p., v. a. Vana-Roosa vallav. 13. 5. 22 a. nr. 702. (28338)
- Maks, Aliide Karli t., v. a. Vana-Roosa vallav. 1. 4. 22 a. nr. 692. (28339)
- Tärfeldt, Gustav Jüri p., v. a. Küti vallav. 20. 1. 22 a. nr. 1077. (28341)
- Puusepp, August Miina p., v. a. Vastse-Roosa vallav. 5. 1. 20 a. nr. 351. (28340)
- Koik, Emilie Jaani t., v. a. Voltveti vallaval. 17. 6. 21 a. nr. 996. (30013)
- Peterkop, Aleksander Mihkli p., v. a. Enge vallaval. 21. 1. 20 a. nr. 13. (30014)
- Muttik, Gustav Jaani p., v. a. Kalvi vallav. 20. 10. 20 a. nr. 1371. (30018)
- Vetkas, Villem Mihkli p., v. a. Küti vallav. 17. 4. 20 a. nr. 423. (30018)
- Kiirenberg, Hugo Hansu p., v. a. Mõisaküla vallav. 14. 11. 21 a. nr. 109. (30027)
- Orav, Toomas Tõnise p., v. a. Laiksaare vallav. (30030)
- Mihkelson, Liisa Mardi t. (30031)
- Saul, Anna Kusta t. (30032)
- Hansson, Maali Jaani t., v. a. Laiksaare vallav. (30033)
- Abot, Juuli Mihkli t., v. a. Laiksaare vallav. (30034)
- Leppik, Emma Hendriku t. (30035)
- Abot, Juuli Jüri t. (30036)
- Peterson, Leena Hendriku t., v. a. Laiksaare vallav. (30037)
- Näre, Alviine Jaani t., v. a. Laiksaare vallav. (30038)
- Tomson, Hendrik Okar Hendriku p., v. a. Tammiste vallav. 24. 12. 19 a. nr. 82. (30046)
- Laos, Elisabeth Mihkli t., v. a. Tori vallaval. 8. 1. 20 a. nr. 95. (30047)
- Kauber, Jaan Mardi p., v. a. Kabala vallav. 14. 2. 22 a. nr. 27. (30048)
- Tedder, Johan Andrese p., v. a. Kabala vallav. 30. 3. 20 a. nr. 635. (30048)
- Kägu, Marie Mardi t., v. a. Kabala vallaval. 20. 5. 20 a. nr. 790. (30049)
- Peterson, Albert Jüri p., v. a. Kabala vallav. 30. 4. 20 a. nr. 728. (30049)
- Lagos, Madis Laose p., v. a. Are vallaval. 4. 2. 20 a. nr. 5. (30270)
- Jürgens (Jürgenson), v. a. Kunda-Malla vallaval. 12. 12. 19 a. nr. 300. (20271)
- Meerents, Osvald Andrese p., v. a. Orajõe vallav. 23. 12. 19 a. nr. 1092. (30272)
- Lihtsar, Marie Mihkli t., v. a. Koonga vallav. 14. 1. 20 a. nr. 681. (20274)
- Leppik, Marie Mihkli t., v. a. Koonga vallav. 13. 12. 19 a. nr. 103. (30275)
- Villemsen, Marie Vassili t., v. a. Koonga vallav. 16. 1. 20 a. nr. 908. (30276)

Konstantinov, Terenti Jefimi p.,
v. a. Laura vallav. 9. 2. 23 a. nr. 103.
(30277)

Rutscheikov, Aleksander Nikita p.,
v. a. Laura vallaval. 1923 a. nr. 281.
(30278)

Vassilevsky, Vassili Vassili p., v.
a. Laura vallav. 1923 a. nr. 117.
(30279)

Nuut, Jüri Jüri p., v. a. Väana vallav.
16. 2. 20 a. nr. 123. (29859)

Siimann, Mihkel Mihkli p., v. a. Saue
vallav. 9. 1. 20 a. nr. 528. (29860)

Grabbi, Julius Karli p., v. a. Kloostri
vallav. 17. 12. 19 a. nr. 160. (29861)

Sõelsepp, Liisa Jüri t., v. a. Massu
vallav. 31. 12. 19 a. nr. 653. (29862)

Lääts, Mihkel Tooma p., v. a. Lümmada
vallav. 18. 5. 23 a. nr. 85. (29863)

Pals, Hendrik Otto p., v. a. Väana valla-
val. 16. 2. 20 a. nr. 131. (29864)

Pikmann, August Hansu p., v. a.
Laitse vallav. 17. 12. 19 a. nr. 102.
(29865)

Kupp, Aleksander Mihkli p., v. a. Väana
vallav. 28. 2. 20 a. nr. 335. (29866)

Viil, Juula Jakobi t., v. a. Riisepere
vallav. 9. 12. 19 a. nr. 282. (29868)

Neljapäeval, 5. veebruaril, k. a. kell 1/212
päeval peetakse Kuresaares, Kubermangu
uul. nr. 14, teisel korral

**Saaremaa Politsei-
ametnikkude kogu**
Üldine koosolek.

Päevakord:

1. 1924 a. aruande läbivaatamine ja kin-
nitamine.
2. Uute liigete vastuvõtmine.
3. Sisseantud kaebtuse läbivaatamine.
4. Valimised põhikirja järele.
5. 1925 a. eelarve läbivaatamine ja kin-
nitamine.
6. Abiandmise palve otsustamine.
7. Läbirääkimised.

Kui tähendatud ajaks tarviline arv
liikmeid kokku ei tule, siis peetakse järg-
mine koosolek samal päeval kell 12, sa-
mades ruumides, mis kokkutulnud lii-
gete arvu peale vaatamata, otsusevõi-
muline on.

Jubatus.

Kuulutus.

Viru maakonna politsei Jõhvi
jaoskonna ülem annab teada, et
4. veebruaril 1925. a. kell 10 hom.
müüakse Jõhvi vallas Sompä külas
August Plistkini juures

teistkordse enampakkumise teel

August Plistkini päralt olev va-
randus, mis koosneb punasest
raudjas täkk-hobusest, põhiäri- ja
kogukonnamaksu sissenõudmiseks.
Müüdavaid asju võib näha oksjoni-
päeval, 4. veebruaril 1925. a.

Jõhvis, 24. jaan. 1925 a.
Nr. 03123²⁴

Jaoskonna ülem: (allkiri).

Restoraan »Draamakelder«

Jaani tänn. 5. Draamateatri all.
Kõnetraat 565.

Eeskujulik kooók!
Odavad hinnad!

Kodumaa ja väljamaa liköö-
rid, veinid, napsid ja õlled.

Soe hommikueine suures
väljavalikus kella 10—1.

Lõuna kella 1—5.

Söögid a la carte igal ajal.

Muusika kella 3-5 ja 8-12.

Restoraanipidaja.